

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudkyň Veroniky Juříčkové a Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **N. V. Ch.**, zastoupeného: Mgr. Markem Eichlerem, advokátem, sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2023, č. j. OAM-1062/ZA-ZA11-HA13/2022, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2023, č. j. 57 Az 3/2023-40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalobce podal dne 2. 12. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 2. 2023 rozhodl, že žalobci se azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neuděluje, a doplňkovou ochranu žalobci pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu nelze udělit. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u krajského soudu.

[2] K námitce směřující proti neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu krajský soud zdůraznil, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a rozhodnutí podléhá omezenému soudnímu přezkumu. Žalobce neuvedl žádné mimořádné okolnosti, které by odpovídaly případům, v nichž lze humanitární azyl udělit. Odůvodnění žalovaného, že žalobcův případ není hodný zvláštního zřetele, proto krajský soud neshledal nepřezkoumatelným, a neudělení humanitárního azylu neshledal nezákonným.

[3] K námitce žalobce, že se nedopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, krajský soud rekapituloval, že žalovaný vyšel z trestního rozsudku, jímž byl žalobce shledán vinným ze zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a byl mu uložen trest odnětí svobody 8 let a trest propadnutí věci, a rozsudku odvolacího soudu, jímž byl žalobci trest odnětí svobody mimořádně snížen pod zákonnou sazbu na 6 let. Krajský soud však zjistil, že na základě dovolání Nejvyššího státního zástupce byl odvolací rozsudek zrušen, neboť nebyly splněny podmínky pro

mimořádné snížení trestu odnětí svobody, a v dalším řízení bylo odvolání žalobce zamítnuto. Žalovaný sice vycházel mj. ze zrušeného trestního rozsudku odvolacího soudu, důvody, pro něž byl tento rozsudek zrušen, však žalobci neprospívají. Krajský soud se ztotožnil s posouzením, že žalobce se dopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. K námitce žalobce, že od spáchání trestného činu uplynulo více než 7 let a od té doby je vzorným člověkem, krajský soud uvedl, že žalobce byl od spáchání trestného činu převážně ve výkonu trestu odnětí svobody a teprve měsíc před podáním žádosti o mezinárodní ochranu byl podmíněně propuštěn se stanovením sedmileté zkušební doby.

[4] K namítanému zásahu do soukromého a rodinného života krajský soud konstatoval, že udělení doplňkové ochrany je v případě žalobce s ohledem na vylučující klauzuli dle § 15a odst. 1 zákona o azylu vyloučeno.

[5] Žalobu krajský soud z výše uvedených důvodů zamítl jako nedůvodnou.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost podle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel uvedl, že kasační stížnost je přijatelná, neboť krajský soud se odklonil od dosavadní judikatury k otázkám posouzení intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu, intenzity důvodných obav z hrozby skutečného nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu a důkazního břemene na straně žadatele. Krajský soud se odklonil též při výkladu pojmu vážný zločin dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

[8] Stěžovatel dále namítal, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a spočívá na nesprávném právním posouzení.

[9] Krajský soud se dle stěžovatele dostatečně nevypořádal s žalobní námitkou, že správní orgán nedostatečně zjistil skutečný stav věci bez důvodných pochybností a nesprávně dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona o azylu. Stěžovatel v žalobě uvedl, na základě jakých skutečností podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany splňuje. Krajský soud však námitku shledal nedůvodnou a rozhodnutí správního orgánu potvrdil.

[10] Stěžovatel namítal rovněž nedostatečné posouzení žalobní námitky směřující proti neudělení humanitárního azylu. Stěžovatel zdůraznil, že použití správního uvážení musí být patřičně odůvodněno. Stěžovatel je přesvědčen, že v žalobních bodech vylíčil rozhodné skutečnosti, na jejichž základě mu měl být humanitární azyl udělen. Správní orgán vybočil z mezí správního uvážení, když mu humanitární azyl neudělil. Rozsudek krajského soudu je nezákonný, neboť rozhodnutí žalovaného nezrušil.

[11] Stěžovatel dále namítl, že otázka „vážného zločinu“ nebyla dostatečně odůvodněna správním orgánem ani soudem.

[12] Dle stěžovatele je zřejmé, že v jeho případě je dáno skutečné nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu.

pokračování

[13] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[14] **Žalovaný** ve vyjádření popřel odůvodněnost kasační stížnosti. Ve správním řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatele je legalizace jeho pobytu na území České republiky v situaci, kdy pozbyl pobytové oprávnění a na území ČR chce zůstat se svou rodinou, neboť ve Vietnamu se mu nelíbí. Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR. Ve správním řízení vyšly najevo skutečnosti vedoucí k závěru o vážném zločinu spáchaném stěžovatelem, který jej vylučuje z okruhu osob, kterým může být na území České republiky udělena doplňková ochrana.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Kasační stížnost je přípustná. Vzhledem k tomu, že jde o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud tomu tak není, je namístě kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout jako nepřijatelnou.

[16] Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, učinil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto usnesení je kasační stížnost přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[17] Takovým pochybením krajského soudu může být nepřezkoumatelnost jeho rozsudku. Tu je ovšem třeba vykládat jako nemožnost určité rozhodnutí přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS).

[18] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že se soud dostatečně nevypořádal s žalobní námitkou, že správní orgán nedostatečně zjistil skutkový stav a nesprávně dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje „*podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona o azylu*“. Stěžovatel sice v žalobě obecně namítl nedostatečné zjištění skutkového stavu, v důsledku čehož správní orgán nesprávně došel k závěru, že „*nejsou splněny podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany*“. Své žalobní námitky však stěžovatel směřoval proti závěru o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a pouze k těmto námitkám uvedl alespoň nějakou argumentaci, na niž mohl krajský soud reagovat. Za takové situace Nejvyšší správní soud neshledal nepřezkoumatelnost ani jinou vadu rozsudku krajského soudu ve skutečnosti, že krajský soud neprovedl explicitní přezkum rozhodnutí žalovaného ve vztahu ke všem zákonným formám mezinárodní ochrany. Projednatelné žalobní námitky krajský soud vypořádal a svůj rozsudek v návaznosti na řádné žalobní námitky dostatečně a srozumitelně odůvodnil s ohledem na konkrétní okolnosti případu

stěžovatele. Ani skutečnost, že se krajský soud ztotožnil s rozhodovacími důvody žalovaného a částečně do svého odůvodnění převzal argumentaci žalovaného, nečiní rozsudek nepřezkoumatelným.

[19] K dalšímu posouzení Nejvyšší správní soud předznamenává, že projednávaná kasační stížnost obsahuje zcela paušální námitky. Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že rozhodnutí žalovaného nezrušil, nevznáší však kvalifikovanou konkrétní oponenturu k rozhodovacím důvodům krajského soudu.

[20] Četná judikatura Nejvyššího správního soudu potvrzuje, že na udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu nemá žadatel subjektivní nárok a rozhodnutí správního orgánu tedy musí být obzvlášť vzhledem k interpretaci neurčitého právního pojmu („případ hodný zvláštního zřetele“) a užití správního uvážení („azyl z humanitárního důvodu lze udělit“) přezkoumatelně a konkrétně odůvodněno (srov. rozsudky NSS ze dne 15. 10. 2003 3 Azs 12/2003-38, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, nebo ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004-60). Z uvedené judikatury rovněž jasně vyplývá, že takové správní uvážení soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu. Krajský soud z relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu správně vycházel a aplikoval ji. Stěžovatel sice tvrdí judikaturní odklon, nijak však nekonkretizuje, v čem se posouzení krajského soudu od ustálené judikatury odklání. Nejvyšší správní soud takový odklon neshledal.

[21] K námitce proti neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a závěru o existenci výluky dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu založené na důvodném podezření, že žadatel o mezinárodní ochranu se dopustil vážného zločinu, krajský soud na základě judikatury zdůraznil, že pojem „vážný zločin“ § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je autonomním pojmem azylového práva, a v této souvislosti též správně akcentoval judikaturní požadavek, aby závažnost zločinu nebyla posouzena výlučně na základě kvalifikace činu dle trestního zákoníku, nýbrž aby byla posouzena na základě všech relevantních subjektivních i objektivních okolností konkrétního případu (rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, č. 3546/2017 Sb. NSS, usnesení NSS ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Azs 108/2018-28, usnesení NSS ze dne 18. 2. 2021, č. j. 5 Azs 311/2020-29). Krajský soud dále pravdivě konstatoval, že těmito okolnostmi se žalovaný v rozhodnutí zabýval a aproboval posouzení žalovaného, že trestný čin, za nějž byl stěžovatel pravomocně odsouzen, byl vážným zločinem ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

[22] Judikatura potvrzuje, že tento závěr, zakládající tzv. vylučující klauzuli, poskytnutí doplňkové ochrany vylučuje, důvody pro udělení doplňkové ochrany tedy není třeba dále zkoumat (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, č. 2174/2011 Sb. NSS). Důvodné obavy ze skutečného nebezpečí vážné újmy předpokládané § 14a zákona o azylu nadto stěžovatel i v kasační stížnosti tvrdí jen zcela nekonkrétně.

[23] Namítal-li stěžovatel rozpor spočívající v interpretaci závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, podle Nejvyššího správního soudu z rozsudku krajského soudu srozumitelně vyplývá, že odkazovaný rozsudek považoval za přílehlavý, pokud jde o aplikovatelná východiska, s ohledem na odlišnosti posuzovaných případů však nikoliv, pokud jde o jeho závěr.

pokračování

[24] Nejvyšší správní soud konstatuje, že jeho ustálená a jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a že ji krajský soud následoval. Neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, jež by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost proto svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, pročez je ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[26] Nejvyšší správní soud kasační stížnost sice odmítl, na což v rovině náhrady nákladů řízení obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., avšak k odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného přezkumu (rozsudek NSS č. j. 9 As 83/2021-28, odkazující na usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). O náhradě nákladů řízení proto Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2024

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu